

philatelica.ro

REVISTĂ de FILATELIE, CARTOFILIE și NUMISMATICĂ

ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR DIN JUD. BOTOȘANI (Coriolan CHIRICHEȘ, președinte) și

ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR, MAXIMAFILIȘTILOR și CARTOFILIȘTILOR din

REPUBLICA MOLDOVA (Constantin Gh. CIOBANU, președinte)

Controversy over postal transit through Tichel camp pagina 16✓

Cosmonautică. Aniversări

Ilustrată maximă realizată în Republica Moldova, machetă stampilă poștală specială:

Emisiunea poștală românească dedicată lui Dumitru Dorin Prunariu, machetator: Alec Bartos

Utilizarea stampilelor tarifare de inflație în Republica Moldova (III)

pagina 2-5

Francatură mecanică cu rol de supratipar

pagina 6-8

O trimitere poștală francată cu marca GRATUIT din 1933

pagina 9

Ancient butterflies in philately

pagina 10-12

Omagiu lui

Dumitru Dorin Prunariu

pagina 13-15

Filatelie pentru tineret - Astrofilatelie - Aerofilatelie

pagina 20-22

40 de ani de la zborul primului român în spațiu

Dumitru Dorin Prunariu este primul și singurul cosmonaut român. Acesta s-a născut la data de 27 septembrie 1952 în Brașov. A absolvit Liceul de cultură generală nr. 4 (actualul Colegiu Național "Grigore Moisil") din orașul natal în anul 1971. A absolvit Facultatea de Inginerie Aerospațială din cadrul Universității "Politehnica" din București în anul 1976 cu specializarea inginerie aeronautică. După finalizarea studiilor universitare, a lucrat ca inginer stagiar la Întreprinderea de Construcții Aeronautice (IAR) din Ghimbav (județul Brașov), între anii 1976-1977. La 14 mai 1981 a devenit primul român care a zburat vreodată în spațiul cosmic.

În cadrul misiunii Soyuz 40, efectuată în perioada 14 - 22 mai 1981, Dumitru Prunariu a petrecut în spațiul cosmic șapte zile, 20 de ore și 42 de minute. Misiunea spațială s-a desfășurat la bordul navei cosmice sovietice Soyuz-40 și al stației orbitale de cercetare științifică Saliut-6.

Prunariu a fost al 103-lea om care a zburat în spațiu, în urmă cu patru decenii, când România a devenit al 11-lea stat din lume care a avut proprii cosmonauți/astronauți.

continuare la pag. 14

Prof. Ioan MICU

Marcăm data de 11 martie 2021 ca zi de doliu pentru filatelia băcăuană. Abia sărbătorisem cele nouă decenii de viață ale sale, pentru ca în această zi să aflăm cu tristețe că unul dintre filateliștii băcăuani de renume, profesorul Ioan Micu, a decis să se mute pe Tărâmul celor veșnice.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
TRIBUNALUL Galati
cu sediul în Foșaur
Dosar ^{civil} 3393 Nr. 1 195 7
Se trimite:
*) citația nr. 1588/7 / 195
*) copii de pe acțiune și acte
*) copie de pe sentința nr. 1588/7

Către Ionel Vlasie
str. Cotlob nr. 1 etaj 1 ap. 1
Localitatea Foșaur Raionul Foșaur Regiunea Galati
Prin Oficiul Poștal

*) Se șterg cuvintele care nu corespund.

RECOMANDAT
Nr. 1186 din 1 195 7
I. M. F. c. 2270

Stampila de zi cu data prezentării

Stampila de zi cu data sosirii

[illegible]

Dosar Nr. *5644*, 1958.
 cu termen la *10 noiembrie 1958*.
RECOMANDAT
 Nr. _____ din _____ 1958

Către
 TRIBUNALUL *Reg. Galați*
 Loc. *Str. Bălcescu* Nr. *64*
 Localitatea *Galați*
 Raional _____ Regiunea _____
 Prim Oficiul Poștal *Galați*

(St. de zi cu zi data
 împoterii dovăzi)

(St. de zi cu zi data
 predării dovăzi)

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
 Tribunalul *Reg. Galați*
 cu sediul în *Str. Bălcescu 64*
 Dosar Nr. *5644*, 1958
CITAȚIE Nr. *5644* din *24 oct. 1958*
Aua Leon
 din *Breștea* str. _____ nr. _____ etaj _____ ap. _____
 raional *Țig. Secușeș* regiunea *Buc. Măgurele*
 instanță camera nr. _____ pentru afaz de *10 luna noiembrie 1958*
 ora *8* în calitate de *reuerent* în proces cu *Paulina*
 pentru *pretenții* *Bunureșu*
S. A.

În caz de neprezentare, judecata se va face în lipsă conform dispozițiilor procedurale. Maritorul sau expertul lipsă va fi amendat.

[1.5.] PREȘEDINTE, *Scutari*

Pagină realizată de Cristian Andrei SCĂIȚEANU

In memoriam

Prof. Ioan MICU (2 noiembrie 1930 - 11 martie 2021)

Filatelicia românească datorează profesorului Ioan Micu recunoștința cuvenită celui care a sprijinit cu ardoare toate manifestările expoziționale desfășurate în municipiul Bacău.

Moldovean prin origine, născut la Piatra Neamț, la 2 noiembrie 1930, Ioan Micu a fost atras întâi de știința matematicii, dar a continuat și cu istoria și geografia. A ajuns profesor și pedagog, apoi a coordonat Secția de învățământ a regiunii Bacău, a fost director al Bibliotecii Regiunii Bacău și director al altor două întreprinderi băcăuane.

Profesorul Ioan Micu și-a dedicat viața extraprofesională acțiunilor de sprijinire a activităților culturale, sportive, sociale și umanitare băcăuane. Devenind președinte al filialei Bacău a A.F.R. a coordonat, din 1983, cu succes apreciat și recunoscut de către toți participanții, toate expozițiile filatelice naționale, bilaterale și internaționale organizate la Bacău. Profesorul Ioan Micu a avut harul de a atrage oamenii cu care a colaborat spre finalizarea unei acțiuni, oricâte dificultăți ar fi apărut pe parcurs. Această calitate l-a ajutat să-și formeze o echipă cu care a lucrat mai bine de două decenii pentru organizarea la Bacău a marilor expoziții filatelice ale sfârșitului de secol XX.

Astăzi, unii dintre filателиști încearcă să minimizeze sau chiar să suprimă valoarea a două expoziții care, la vremea desfășurării, au fost considerate cele mai ample manifestări filatelice românești, respectiv, expoziția filatelică internațională „Socfilex 1989” și expoziția internațională „Balcanfila 1991”.

Tăgăduite de acele persoane care nu au fost în stare să organizeze nici măcar o miniexpoziție, dar le-au catalogat cu obraznicie drept „produse comuniste”, cele două expoziții internaționale organizate la Bacău vor rămâne incontestabil, incluse ca evenimente filatelice de răsunet în istoria filateliei românești! Președintele comitetelor de organizare ale acelor expoziții a

fost prof. Ioan Micu. Acesta a avut meritul de a fi susținut cu ardoare includerea clasei maximafilie în regulamentele de organizare ale expozițiilor și de a fi impulsionat participarea necondiționată a expozanților din categoria „tineret”.

În anul 1990 a devenit președintele fondator al Asociației Filatelice „Grigore Pascu” din Bacău iar în anul 2000 a fost desemnat „Președinte de onoare pe viață” al acestei asociații.

A fost declarat „Membru de onoare” al Federației Filatelice Române și i-a fost decernată Medalia de aur pentru întreaga activitate filatelică. Atitudinea de susținere a maximafiliei manifestată de prof. Ioan Micu a constituit motivația acordării titlului de „Membru de onoare” al Societății Române de Maximafilie „Dr. Valeriu Neaga”, răsplătă a maximafilistilor care se adaugă prețuirii

generale manifestate de toți filателиștii și includerii sale în „Rotonda filателиștilor români”. Drept recunoaștere a întregii sale activități, în anul 1999, Federația Filatelică Română și Poșta Română i-au dedicat un plic întreg poștal având ca ilustrație și timbru fix portretul său.

Preocupat de acțiunile umanitare, a aderat la mișcarea lionistă mondială, fiind decanul de vârstă al asociației Lions Club „Moldova” din Bacău. A militat pentru includerea în programul taberelor pentru copiii diabetici, organizate de clubul umanitar, desfășurarea anuală unui curs și a unui concurs filatelic, instituind și susținând material Premiul special „prof. Ioan Micu” acordat câștigătorului concursului cu temă filatelică.

A fost un om de mare caracter, un prieten pe care îl simțeai lângă tine fie ca pe un părinte bun, ca pe un frate adevărat, sau ca pe un om de mare omenie.

Amintirea profesorului Ioan Micu va rămâne veșnică!

Dumnezeu să-l odihnească în pace în Veșnicia Sa!
ing. Mihai CEUCĂ

Nicos Rangos (Cipru) - fost președinte al Comisiei de maximafilie FIP și Ioan Micu

Expoziția națională de maximafilie „Artă și Religie” (2010), vernisaj

Balkanfila '91, festivitatea de premiere

Utilizarea ștampilelor tarifare de inflație la francarea corespondenței în Republica Moldova (III)

Constantin Gh. CIOBANU,
ciobanumuzeu@yahoo.com

Tabel nr. 3

C. Ștampile tarifare nominative în serie - pentru plicuri/întreguri postale (generația I)

Modificarea repetată a tarifelor, provocată de inflația galopantă, a agravat și mai mult situația din serviciul postal național, creând un deficit imens de mărci postale. Ca urmare, autoritățile de resort au decis să apeleze din nou la metoda deja probată - elaborarea unor noi ștampile tarifare provizorii, care ar asigura mărima taxelor postale pentru corespondența tradițională, efectuată în plicuri/întreguri postale, ce aveau imprimate mărci cu valoarea de 5 copeici. Se avea în vedere că insuficiența sumei prevăzute de taxa postală va fi suplinită prin ștampila respectivă, care urma să fie aplicată alături de marca fixă.

În acest scop s-au confecționat ștempluri pentru mai multe centre de poștă raionale și orașenești, ce aveau gravat **2,95**, adică aplicarea unei asemenea amprente lângă marca postală asigura suma de 3 rub. (Fig. 40, Fig. 55), care constituia tariful pentru expedierea unei scrisori interne simple. Există și piese suprafrancate (Fig. 41)

La elaborarea machetelor ștampilelor s-a utilizat același principiu - s-au luat ca bază elemente specifice locale, care să le facă să se deosebească între ele, chiar dacă fiecare ștemplu era nominal - prezenta denumirea raionului/orașului, unde urma să fie aplicat. Circulația acestor piese nu era îngădită, ele având putere de circulație în întreg spațiul Republicii Moldova. În final s-a obținut o varietate largă de ștampile cu valoarea **2,95** (rub), care, fiind aplicate alături de marca imprimată a întregului postal, asigurau nivelul taxei prevăzute pentru expedierea postală respectivă (Tabel nr. 3).

Din cauza imposibilității confecționării ștemplurilor în regim de urgență, introducerea lor s-a făcut pe etape - în dependență de ritmul fabricării acestora, în unele localități fiind aplicate mai devreme, în altele - mai târziu. Gama acestor ștampile este destul de largă, ea cuprinzând practic majoritatea centrelor postale raionale și orașenești din Republica Moldova, inclusiv și cele din partea stângă a Nistrului (Transnistria).

Întrucât tariful pentru expedierea scrisorilor recomandate interne constituia 6 ruble, în unele centre postale s-au aplicat câte 2 ștampile tarifare de 2.95, tariful fiind suplimentat prin lipirea mărcilor sovietice uzuale de 5 kop. [**2,95** (rub) **x2+5 cop.** (marca fixă) + **5 cop.** (marcă suplimentară) = **6 rub.**].

Există piese recomandate (2 x 2.95), unora li s-au aplicat suplimentar un timbru sovietic de 5 cop. (Fig. 34, Fig. 35, Fig. 43 ... Fig. 45, Fig. 49, Fig. 50), altele

nr. 7(63) / aprilie - iunie 2021

Tabelul 3

nu-l au, dar cu toate acestea piesele au circulat poștal (Fig. 36, Fig. 37, Fig. 46, Fig. 47, Fig. 54). Există piese recomandate cărora li s-au aplicat suplimentar timbre modovenești (Fig. 39, Fig. 42, Fig. 51, Fig. 52). Există și piese insuficient francate, dar cu toate

Fig. 34

Fig. 35

Fig. 36

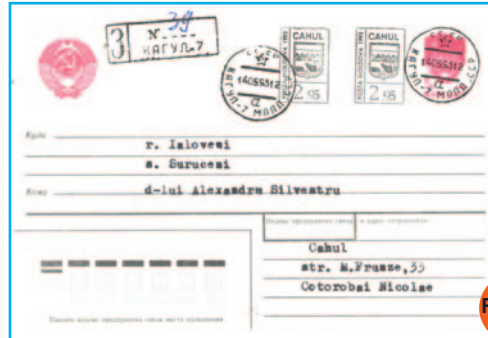

Fig. 37

Fig. 38

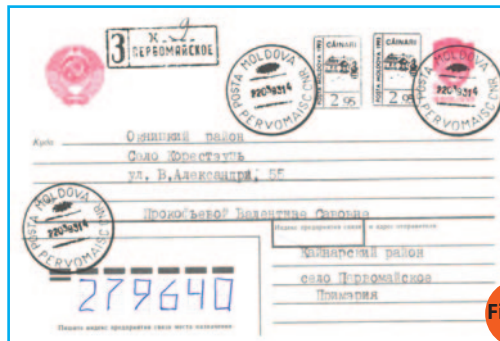

Fig. 39

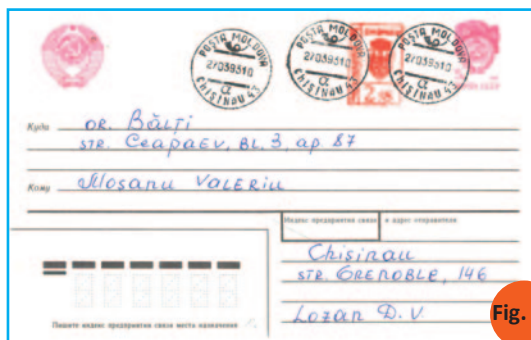

Fig. 40

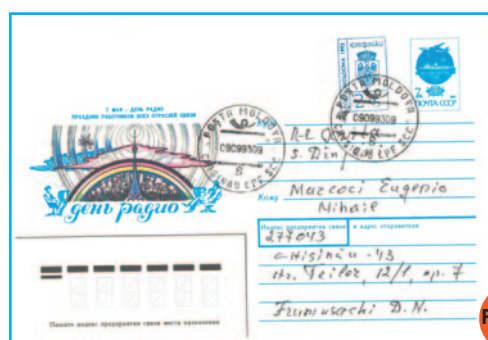

Fig. 41

Fig. 42

Fig. 43

Fig. 44

Fig. 45

Fig. 46

Fig. 47

Fig. 48

Fig. 49

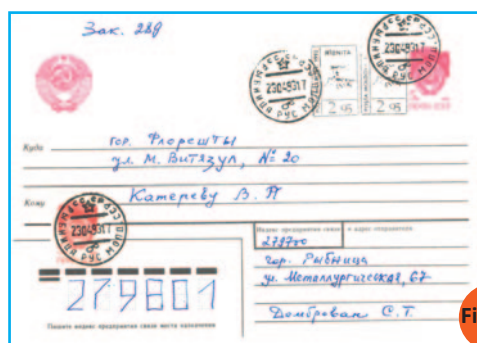

Fig. 50

Fig. 51

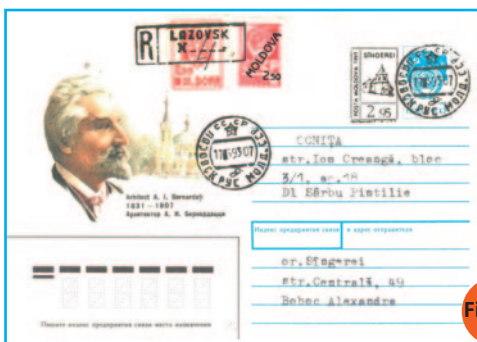

Fig. 52

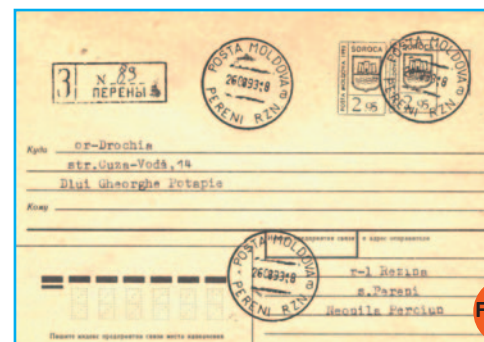

Fig. 53

Simfonia neterminată - a zecea, a lui Ludwig van Beethoven

Prof. Victor NECOLAU

Poșta din Liechtenstein a pus în circulație la data de 16 noiembrie 2020 emisiunea „250 de ani de la nașterea lui Ludwig van Beethoven”. Cu acest prilej s-a realizat o ilustrată maximă având ca suport partitura Simfoniei nr. 10 (neterminată), care în partea de jos are menționată o notiță scrisă de mână de A. Schindler (a se vedea detaliul alăturat).

A.F. Schindler (1795-1864) a fost un muzician și un textier austriac. În timp ce era prim violonist și dirijor la Teatrul Josephstadt din Viena, l-a întâlnit pe Beethoven în toamna anului 1822, devenind secretarul și primul biograf al acestuia. Schindler l-a vizitat aproape zilnic pe Beethoven când era bolnav la pat. Pe 16 martie 1827, cu 12 zile înaintea morții lui Beethoven, el nota: „Beethoven dorea să lucreze la a zecea sa simfonie, dar noi nu i-am permis să muncească mult”. Lucrând la Simfonia a zecea, se pare că Beethoven a vrut să mulțumescă Societății Filarmonice Regale, de la care el primise cu puțin timp în urmă un cadou de 100 Lire englezești.

Muzicologul englez Barry Cooper a publicat în

SPZ a emisiunii -
autograful muzical al
lui Beethoven

Detaliu - „pe această pagină figurează ultimele note scrise de Beethoven în prezența mea cu zece până la douăsprezece zile înainte de moartea sa. A. Schindler”

1988 un concept simfonic pentru care timpii sunt succesiv andante - allegro - andante și care se bazează pe notările muzicale ale Simfoniei a zecea din anii 1822-1825.

Cu ocazia Anului Beethoven din 2020, Deutsche Telekom a sponsorizat o echipă internațională de experți care au obținut reconstituirea Simfoniei a zecea cu ajutorul inteligenței artificiale. Prima reprezentare a lucrării în două mișcări a fost planificată pentru aprilie 2020 la Bonn, dar a trebuit să fie amânată din cauza pandemiei pentru toamna lui 2021.

Fig. 54

Fig. 55

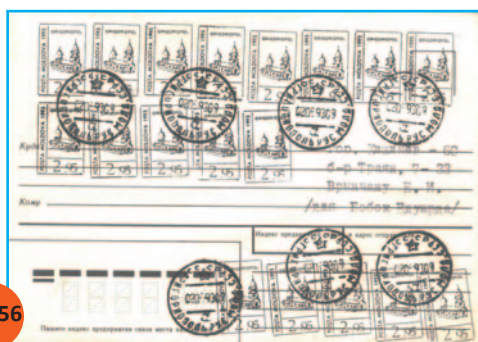

Fig. 56

Fig. 57

acestea au circulat poștal (Fig. 38).

S-au găsit și plicuri francate cu 3-4 ștampile tarifare, probabil din cauză că depășeau greutatea de 20 grame (Fig. 48).

Există și piese mai deosebite, care au ca francatură un număr mai mare de amprente ale ștampilelor tarifare. Spre exemplu, o scrisoare expediată nr. 7(63) / aprilie - iunie 2021

la 02.05.1993 din orașul Grigoriopol (Transnistria) la Chișinău are ca francatură 18 ștampile (18 x 2.95) - Fig. 56, alta, trimisă din centrul raional Nisporeni la București - 20 ștampile (20 x 2.95) - Fig. 57.

S-au aplicat și pe plicuri simple, care nu erau întreguri poștale (Fig. 53, Fig. 56, Fig. 57).

continuare în numărul următor

Francatură mecanică cu rol de supratipar

ing. Călin MARINESCU, eng

Francarea corespondenței poștale cu francaturi mecanice (aplicate cu mașinile de francat) are ca scop principal achitarea tarifelor și taxelor poștale. Francarea mecanică a fost introdusă, în special, pentru a ajuta firmele și companiile cu o cantitate mare de corespondență poștală să evite folosirea și contabilizarea unei cantități mari de mărci poștale pentru expedierea acestora.

Francarea mecanică s-a aplicat în oficiile poștale din orașele mai mari ale României în diferite perioade de timp. Oficiile poștale erau dotate cu mașini de francat atât la ghișeele de primire a corespondenței, cât și pentru francarea corespondenței „în serie” a firmelor și companiilor mari, care nu posedau mașini de francat.

La ghișee era francată cu francaturi mecanice în special corespondența recomandată și cea externă. Foarte rar era francată mecanic corespondența internă simplă și extrem de rar cărțile poștale ilustrate interne simple.

Francaturile mecanice puteau acoperi întreg tariful poștal și taxele poștale plătite pentru o corespondență poștală sau le puteau acoperi parțial, în completare la mărcile poștale fixe sau mobile existente pe corespondență.

Se pot da și explica două exemple în aceste cazuri.

1. În Fig. 1 este prezentată o carte poștală expediată recomandat de la București la Cernăuți pe data de 7 iunie 1939. Conform tarifului poștal valabil de la 1 aprilie 1939 tariful intern al cărții poștale era de 4 lei - valoarea nominală a mărcii poștale fixe - și s-a aplicat complementar o francatură mecanică de 8 lei, reprezentând taxa de recomandare internă pentru „alte localități”.

2. În Fig. 2 este prezentată o carte poștală expediată recomandat de la București la Roma pe data de 9 august 1955. Tariful poștal pentru cărți poștale externe valabil de la 1 septembrie 1954 era de 45 bani, iar taxa de recomandare era de 1,05 lei, în total 1,50 lei. S-a aplicat o francatură mecanică complementară de 1,20 lei, reprezentând diferența de

Postage meter stamp with an overprint role

The franking of postal correspondence with postage meter stamp (applied by meter machines) has its main purpose to pay rates and postal fees. Mechanical franking has been introduced, in particular, to help businesses and companies with a large amount of postal correspondence to avoid the use and accounting of a large amount of postage stamps for sending it.

Mechanical franking has been applied in the post offices in the larger cities of Romania in different periods of time. The post offices were equipped with meter machines both at the counters for receiving correspondence and for franking "serial" correspondence from large companies and firms that did not have postage meter machines.

At the counters it was cancelled with postage meter stamp, especially the registered and international correspondence. Very rarely, usual domestic correspondence was mechanically franked, and very rarely, usual domestic illustrated postal cards.

Postage meter stamp could cover the entire rate and postage fees paid for a correspondence or they could partially cover them, in addition to the existing printed stamps or adhesive postage stamps on correspondence.

Two examples can be given and explained in these cases.

1. Fig. 1 shows a postal card sent by registered mail from Bucharest to Cernăuți on June 7th 1939. According to the postal rate valid from April 1st 1939, the domestic rate of the postal card was 4 lei - the face value of the printed stamp - and a postage meter stamp of 8 lei was applied complementary, representing the domestic registered fee for "other localities".

2. In Fig. 2 is presented a postal card sent by registered mail from Bucharest to Rome on August 9th 1955. The rate for external postal cards valid from September 1st 1954 was 45 bani, and the registered fee was 1,05 lei, in total 1.50 lei. A complementary postage meter stamp of 1.20 lei was applied, representing the difference of 15

Fig. 1

Fig. 2

philatelica.ro serie nouă

15 bani de la tariful cărții poștale și 1,05 lei taxa de recomandare.

Dar, începând din anul 1947, francaturile mecanice au primit și un alt rol.

Reforme monetare din 15 august 1947 și 28 ianuarie 1952 au pus în evidență un rol nou al mașinilor de francare, respectiv al francaturilor mecanice. Astfel, la momentul celor două reforme monetare existau în stocurile Direcției Generale P.T.T. un număr foarte mare de întreguri poștale cu marcă fixă - cărți poștale, plicuri, mandate, etc. - care nu mai puteau fi folosite, mărcile poștale având valorile nominale după vechile tarife și taxe poștale. Totodată, reformele monetare nefiind anunțate anterior, nu se tipăriseră noi întreguri poștale, conform noilor valori.

Pentru valorificarea stocului mare de întreguri poștale cu marcă fixă și pentru punerea rapidă în circulație a noi întreguri poștale, adaptate noilor tarife poștale, s-a recurs la metodă nouă și ieftină: francarea mecanică. În anul 1947 pe toate întregurile poștale aflate în depozitele Direcției Generale P.T.T. s-au aplicat francaturi mecanice conform noilor tarife poștale, iar după reforma monetară din 1952 s-a repetat acțiunea pe toate întregurile poștale aflate în depozitele Direcției Generale P.T.T. (Fig. 3), iar pe cele aflate la unitățile poștale din țară s-au aplicat sigiliile poștale pentru tuș.

Practic, francaturile poștale aplicate au avut rol de **SUPRATIPAR**, având următoarele caracteristici:

- pe întreguri poștale s-a aplicat numai partea cu valoarea nominală a francaturii mecanice;

- în francatura mecanică nu exista data și denumirea oficiului poștal, deci puteau fi expediate de la orice unitate poștală, în orice zi, fără a influența trasabilitatea corespondenței poștale.

Au existat și excepții, când la unele unități poștale dotate cu mașini de francat, în loc de sigiliu poștal pentru tuș, pe întregurile poștale scoase din circulație în anul 1952 s-a aplicat o francatură mecanică întreagă (cu dată și denumirea oficiului poștal). Și în acest caz este vorba de un supratipar.

Trebuie făcută distincția între francarea mecanică în scopul achitării tarifului și taxelor poștale și francarea mecanică în scopul de anulare a unei francări care nu mai este valabilă datorită unei reforme monetare.

Nu orice francatură mecanică este un supratipar.

Un caz izolat, care merită analizat și comentat a avut loc în anul 1983, ca urmare a majorării tarifulor poștale interne din anul 1982. La data de 1 aprilie 1982, când tarifele poștale interne au

postal stationery

bani from the postal card rate and 1.05 lei for the registered fee.

But since 1947 postage meter stamp have taken on a different role.

The monetary reforms of August 15th 1947 and January 28th 1952 highlighted a new role for meter machines and postage meter stamp, respectively. Thus, at the time of the two monetary reforms there were in the stocks of the General Directorate P.T.T. a very large number of postal stationery with printed stamp - postal cards, envelopes, money orders etc. - which could no longer be used, the printed stamps having the face values according to the old rate. At the same time, as the monetary reforms were not previously announced, no new postal stationery had been printed, according to the new rates.

In order to capitalize on the large stock of postal stationery with printed stamps and for the rapid launching of new postal stationery, adapted to the new postal rates, a new and cheap method was used: mechanical franking. In 1947 on all the postal stationery in the warehouses of the General Directorate of P.T.T. mechanical franking was applied according to the new postal rates, and after the monetary reform of 1952 the action was repeated on all the postal stationery in the warehouses of the General Directorate of P.T.T. (Fig. 3), and those at the postal units in the country were applied the administrative postal seals for ink.

Basically, the applied frankings had the role of **OVERPRINT**, having the following characteristics:

- only the part with the face value of the postage meter stamp was applied on postal stationery;

- on the postage meter stamp there was no date and name of the post office, so they could be sent from any postal unit, on any day, without influencing the traceability of the postal correspondence.

There were also exceptions, when at some postal units equipped with meter machines, instead of a administrative postage seal for ink, on the postal stationery taken out of circulation in 1952 a complete postage meter stamp was applied (with the name of the post office). And in this case it is an overprint.

A distinction must be made between postage meter stamp for the purpose of paying the rate and postage fees and postage meter stamp for the purpose of cancelling a postage which is no longer valid due to a monetary reform.

Not every postage meter stamp is an overprint.

An isolated case worth analysing and commenting on took place in 1983, as a result of the

Fig. 3

philatelica.ro serie nouă

fost majorate drastic după treizeci de ani, în stocurile Ministerului Apărării Naționale existau un număr mare de cărți poștale și plicuri cu marcă fixă cu vechiul tarif (30 bani cartea poștală și 55 bani plicul semiilustrat). Acestea erau destinate a se împărți militarilor în termen, după cotele lunare fixate pentru corespondența gratuită, conform Legii 14/28 decembrie 1972.

Pentru folosirea cărților poștale și a plicurilor cu marcă fixă din stoc și pentru a evita operațiile de lipire a unei cantități mari de mărci poștale mobile și de contabilizare a lor, s-a preferat folosirea unei mașini de francat care a aplicat centralizat, în două etape, francaturi mecanice pe toate întregurile poștale din stoc.

Într-o primă etapă s-a folosit o mașină de francat SERIA 149 pentru aplicarea pe plicurile semiilustrate a unei francaturi mecanice cu valoarea de 1,45 lei, completare la marca fixă de 55 bani, cu data „00. 1 .83” și denumirea oficiului poștal ștersă (bandă compactă roșie) (Fig. 4).

Într-o a doua etapă s-a folosit o mașină de francat SERIA 143 pentru aplicarea pe cărțile poștale semiilustrate a unei francaturi mecanice cu valoarea de 0,70 lei, completare la marca fixă de 30 bani, cu data „00. 3 .83” și denumirea oficiului poștal „BUCUREȘTI” (Fig. 5).

Deși în ambele cazuri a fost vorba de francaturi mecanice de completare a tarifului poștal, prin excepție, cărțile poștale și plicurile semiilustrate cu mărci fixe pe care s-au aplicat aceste francaturi mecanice se pot socoti supratipărite, deoarece:

- toate cărțile poștale și plicurile poștale cu francaturi mecanice au fost distribuite gata francate mecanic, putând fi expediate la orice dată;
- data francaturii mecanice era fără zi și nu avea rol la trasabilitatea transportului corespondenței poștale;
- depunerea cărților poștale și plicurile semiilustrate cu mărci fixe astfel supratipărite putea avea loc la orice unitate poștală din țară, nu numai la cea unde erau arondate cele două tipuri de francaturi mecanice.

Fig. 4

întreguri poștale

increase in domestic postal rate in 1982. On April 1st 1982, when domestic postal rates were drastically increased after thirty years, in the Ministry's stocks there were a large number of postal cards and envelopes with a printed stamp with the old tariff (30 bani for the postal card and 55 bani for the semi-illustrated envelope). These were intended to be distributed to the incorporated soldiers with a fixed term, according to the monthly quotas set for free correspondence, according to Law 14/28 December 1972.

In order to use postal cards and envelopes with printed stamps from the stock and to avoid the operations of affixing and accounting for a large number of adhesive postage stamps, it was preferred to use a meter machine that applied centrally, in two stages, postage meter stamp on all postal items in stock.

In a first stage, a 149 SERIES meter machine was used for the application on the semi-illustrated envelopes of a postage meter stamp with the value of 1.45 lei, additional at the printed stamp of 55 bani, with the date „00. 1 .83” and the name of the post office deleted (red compact tape) (Fig. 4).

In a second stage, a 143 SERIES meter machine was used for the application on the semi-illustrated postal cards of a postage meter stamp with the value of 0.70 lei, additional at the printed stamp of 30 bani, with the date „00. 3 .83” and the name of the post office „BUCUREȘTI” (Fig. 5).

Although in both cases there were mechanical cancellations to complete the postal rate, as an exception, postal cards and semi-illustrated envelopes with printed stamps on which these mechanical cancellations were applied can be considered overprinted, because:

- all postal cards and envelopes with mechanical franking were distributed already mechanically stamped, and can be sent at any time;
- the date of mechanical franking was without day and had no role in the traceability of the transport of postal correspondence;
- the deposit of postal cards and semi-illustrated envelopes with printed stamps thus overprinted could take place at any postal unit in the country, not only at the one where the two types of postage meter stamp were ascribed.

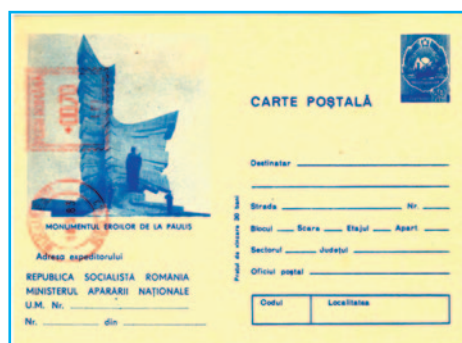

Fig. 5

O trimitere poștală francată cu marca GRATUIT din 1933

Cristian Andrei SCAICEANU

În anul 1933, cu ocazia sărbătoririi a 75 de ani de la apariția primei mărci poștale românești, a fost tipărit volumul „75 ani dela introducerea primului timbru poștal românesc” (Fig. 1). Cartea are 49 de pagini plus alte 20 nenumerotate, destinate diverselor reclame. Volumul cuprinde un rezumat al istoriei Poștei Române realizat de Constantin Minescu și o prezentare a mărcilor poștale românești făcută de Petre Vișoianu. Cartea este bogat ilustrată, fiind tipărită în condiții grafice foarte bune.

Pentru expedierea cărții prin poștă s-au tipărit timbre speciale cu inscripția ROMÂNIA / GRATUIT și milesimile 1858/1933. Desenul timbrului sugerează progresul tehnic făcut de poștă în cei 75 de ani, prezentând un poștalion tras de două perechi de cai deasupra căruia zboară un avion. În stânga imaginii apar simbolurile administrației PTT: goarna poștală și un stâlp de telegraf cu firele aferente. Marca nu are valoare nominală. Aceste timbre nu au avut putere de francare decât pentru trimiterile poștale care conțineau volumul amintit mai sus. Ele sunt menționate în cataloagele românești de mărci poștale la ca-

Fig. 1

pitoul „Mărci poștale emise pentru scutirea unor corespondențe de taxa de francare” (CMPR 1984) sau „Mărci de scutire de porto” (CMPR 1974). Catalogul din 1974 evalua o astfel de marcă, neuzată sau neuzată la 2 lei, iar tiparul dublu precum și cel recto-verso la 25 de lei. Pe plic marca era cotată la 80 de lei. Cotele catalogului din 1984 sunt: 2 lei neuzată, 20 de lei uzată, recto-verso și tipar dublu, 250 de lei plicurile francate cu astfel de mărci.

Conform catalogului din 1984 expedierea gratuită a volumului (prin plicuri francate cu marcile GRATUIT) se putea face în plicuri cu dimensiunile de 224x294 mm, depuse la oficiul poștal Gara de Nord. Pentru anularea mărcii, la acest oficiu poștal s-a folosit o șampilă mecanică publicitară cu textul „75 ani de la

introducerea primului timbru poștal românesc 1858-1933”.

Datorită dimensiunilor mari și a numărului relativ scăzut de volume expediate s-au păstrat puține astfel de plicuri, având astăzi o relativă raritate printre colecționari.

Prezentăm în continuare (Fig. 2 și Fig. 3) un astfel de plic.

Dimensiunile plicului sunt 221 (față de 224 cât menționează CMPR 1984)x294 mm. În colțul din stânga sus este adresa expeditorului: „Administrația volumului festiv 75 ani dela introducerea primului timbru poștal românesc. Bulevardul Lascar Catargi nr. 16 bis, București”. Din menționarea dimensiunilor plicului de către CMPR 1984 trebuie înțeles că gratuitatea expedierii volumului a fost acordată doar editorului, care folosea plicuri cu dimensiunile amintite.

Plicul este francat cu marca GRATUIT și un timbru de aviație cu valoarea nominală de 50 de bani (corespunzător cărților expediate prin poștă, pentru că scrisorile trebuiau francate cu un timbru cu nominalul de 1 leu). Remarcăm faptul că trimiterea a fost scutită doar de taxele poștale nu și de cele pentru dezvoltarea

Fig. 2

Fig. 3

continuare la pag. 24

Ancient butterflies in philately

Vladimir KACHAN, Belarus
vladimirkachan@mail.ru

Butterflies are some of the most fascinating and eye-catching flying insects. A vast majority are brightly coloured and are found all over the world, except in the Antarctica region. They are indeed one of the planet's most beautiful creatures. People from all walks of life, irrespective of race, colour or religion enjoy these beautiful winged flying jewels for their delicate beauty.

Butterflies are among the most beautiful of insects, familiar to almost everyone through thousands of different species from all around the world. But how they evolved has been something of a mystery to scientists because of a surprising lack of Lepidoptera fossils. Scientists have been trying to establish when butterflies first emerged for almost a century.

It was previously believed that the history of the evolution of butterflies begins about 135 million years ago with the beginning of the Mesozoic and the emergence of butterflies was closely linked to the emergence of flowering plants. The latest evidence shows that these flying insects evolved more than 200 to 250 million years ago in the Triassic Period. That's also when the first dinosaurs appeared (Fig. 1 - Stamp of South Africa 1982 with primitive butterfly and dinosaur of Triassic Period). While studying

fossil cores dating to the late Triassic and early Jurassic periods from Northern Germany, an international team of researchers discovered the fossilized remains of the tiny scales that coat the bodies of butterflies and moths. These fossilized scales about 70 million years older than the first flowers. So the scales are about 200 million years old, making them the oldest known Lepidoptera and the oldest butterflies on Earth had no flowers to feed on. It's thought ancient butterflies were not brightly coloured at all. They were a brownish-grey, more like a moth than a butterfly of today (Fig. 2 - Stamp of Brazil 2016 with ancient fossil butterfly).

Butterfly fossils are always something extraordinary (Fig. 3 - Stationery card of China 2009 with fossil butterfly). Fossil butterflies have been reported only from a few exceptional deposits. For example, butterflies are known from the famous Florissant fossil beds of North America dating from the Eocene epoch, 35 million-years-old. Fossil *Prodryas persephone* butterfly from the last Tertiary period unique in the world. This carefully preserved butterfly has withstood the ravages of time for some 35 million years. This extinct butterfly was found in the fossil shale beds of lake Florissant in Colorado, USA, along with a number of other insect species nicely preserved in the shale deposits, together with fossilized

trees (Fig. 4 - Meter mark of Germany 1991 showing fossil butterfly *Prodryas persephone* in almost perfect state of preservation). A fossil caterpillar with the characteristic spinneret typical of all modern butterflies and moths has been reported from 125 million-year-old Lebanese amber. *Doritites bosniackii* fossil butterfly used in the study and store at the Natural History Museum in Vienna, Austria (Fig. 5 - Special cancel of Austria 1997 with fossil extinct butterfly *Doritites bosniackii*). The genus and its sole species was described from the Miocene of Tuscany, Italy. The colourful butterflies that we think are so beautiful came much later. They evolved only after dinosaurs became extinct.

Currently, the so-called relict butterflies can be found in the wild. Relic species are the butterflies found in small regions and in limited quantities that are the remainders of the fauna from previous geological epochs.

Snout butterflies are morphologically one of the most unusual groups of Lepidoptera. They are characterised by long palpi that resemble a long nose. *Libythea celtis* butterfly is the northernmost, almost temperate, representative of an otherwise tropical group *Libytheinae* (Snouts), showing a decided relict character (Fig. 6 - Postal stationery of Ukraine 2001 with *Libythea celtis* butterfly). It is also known as the European

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

philatelica.ro serie nouă

Beak. All butterflies feed an ancient plant genus matching the world wide distribution of the butterfly sub-family *Libytheinae*. Oligocene (a geologic epoch of the Palaeogene Period which extends from about 34 million to 23 million years before the present) butterfly fossils closely resembling extant *Libythea celtis* have been found in North America. Butterfly *Libythea celtis* is found from the Mediterranean to Japan. It is a highly cryptic butterfly closely resembling a dead leaf when it rests amongst leaf litter. Its hindwing also has a lobe which extends beyond the forewing when at rest, thus breaking up the typical outline of a butterfly. Perfect camouflage for a hibernating adult butterfly, which hibernating in the extreme heat of August, not re-emerging until the first warm days of spring.

The strawberry tree is host to the one of the most spectacular butterflies in the European fauna *Charaxes jasius*. *Charaxes jasius* butterfly or foxy emperor is a spectacular species in form and behaviour. With a wingspan of 8 - 10 cm the *Charaxes jasius* is a powerful flier, huge in flight and cannot be missed or really mistaken for anything else. The butterfly is brown and orange with blue, white and grey spots. Hindwings have two tails with blue spots at the base, which

give it special beauty (Fig. 7 - Artwork design of Italy 1960 with *Charaxes jasius* butterfly). To see the *Charaxes* butterfly - does not mean to catch it: this butterfly flies amazingly quickly. The butterfly, disturbed by man, takes off at a speed of about five meters per second. This species can be found along the Mediterranean coast and in several islands. The good adaptation to Mediterranean conditions of *Charaxes jasius* suggest a relict status A Pliocene (5 million years ago) or early Pleistocene (2.5 million years ago) establishment seems probable. *Charaxes jasius* butterfly although widespread, this species is local and restricted to natural areas, and populations are decreasing in the Mediterranean.

Three threatened species of butterflies in Philippines are considered to be relicts of the Ice Age climate, and they now survive only on high mountains. These are *Graphium sandawanum* (Vulnerable) on Mt Apo, and *Papilio benguetanus* (Vulnerable) and *Papilio chikae* (Endangered) in the Cordillera Central of Luzon (Fig. 8 - Set stamps of Philippines 2005 with relict *Graphium sandawanum*, *Papilio benguetanus*, *Achillides chikae* butterflies). Such localities are particularly vulnerable to disturbance and slow to recover.

thematic philately

These relict species of continental origin occur in some numbers from March to June, when many individuals can be found flying along pathways and hill-topping.

Pharmacophagus antenor or the Madagascar giant swallowtail, is a butterfly the extraordinary relict butterfly species in Madagascar (Fig. 9 - Stamp of Madagascar 1984 with relict *Pharmacophagus antenor* butterfly). As the common name implies, it is large butterfly with 12 to 14 cm wingspan and endemic to Madagascar. A large species with velvety-black wings dotted with cream-coloured spots, touched with rust or brick-red at the tail of the hindwings, which trail long drop-shaped tails. The adult butterflies can be spotted all year-round across their native Madagascar. These vigorous fliers can sometimes be mistaken for birds. They are very bold, graphic, handsome butterflies. This isolated relic on Madagascar exist from Paleocene times, for 60 million years already.

The Ice Age relict *Sericinus telemon* butterfly exist about 38 million years and is distributed in the Russian Far East, Korea, China, and Japan. This is a relatively variable butterfly, and a number of subspecies are recognized. In the wild, it is simple to distinguish males and females by the colour of their wings. Male wings are bright beige, whereas females have dark brown wings that are described as a melanized pattern. Almost an alien *Sericinus montela* butterfly adults are solitary in behaviour. *Sericinus montela* spreads its wings when basking or landing instead of folding them vertically. The refore, the distinct flight of *Sericinus montela* with

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

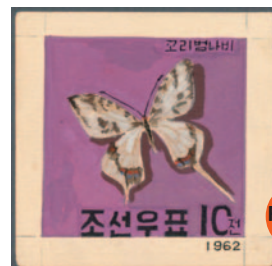

Fig. 10

philatelica.ro serie nouă

wingspan about 7 cm adds celestial imagery to the beauty of the wings this butterfly, and this is likely due to its large forewings and particularly long hindwing tails (Fig. 10 - Adopted artist drawing for stamp of North Korea 1962 with tailed *Seriginus telamon* butterfly). Global warming caused by the greenhouse effect is a pernicious threat to swallowtails butterflies and many species, including *Seriginus montela*, are facing environmental challenges or further threats.

A relict of Tertiary Period *Parnassius charltonius* butterfly has been leaving for 30 million years already in Central Asia (Fig. 11 - Stamp of Uzbekistan 2006 with relict *Parnassius charltonius* butterfly). Rare *Parnassius charltonius* with wingspan up to 85 mm is a very distinctive species with large red spots on the hindwings. The distribution ranges from the mountains of Central Asia (the Pamirs-Alai, Ghissar, Hindu Kush, the northwest and central Himalaya, Karakorum and southwest Tibet). The habitat is in rocky and steep underlying screes at 3400 - 4600 m above S.L. *Parnassius charltonius* is the most beautiful butterfly in Central Asia. Most of endangered subspecies there survive on tiny rocky hills, formerly nunataks above the ice shield that had covered the plateau during the Ice Age.

Since ancient times, people have admired the beauty and grace of butterflies, composed myths and legends about them, considered them a symbol of the immortality of the soul, happiness, love and fidelity. Ancient civilizations have depicted butterflies as little angels or souls, such that when people die, their souls go to heaven as butterflies. The importance of butterflies in many early civilizations is recorded in prehistoric caves and their depiction in pottery and fresco paintings.

Butterflies are considered the most ancient insects. Archaeological artifacts prove this - the frescoes of the ancient Egyptians depicting these insects. Their unusual life cycle led to the deification of this little creature. Butterflies have been represented in art since the Neolithic period (circa 5000 BC). Although their presence in antiquity is also significant in Minoan and Mycenaean art, the use of butterflies, along side other insects, by ancient Egyptian artists as a standard decorative element in tomb imagery over three millennia gave them a unique prominence that is unparalleled in art history. They are not simply included for their beauty but may be significant as a symbol. The Tiger butterfly was a creature of the air and was seen by the ancient

thematic philately

Egyptians as a symbol of life.

Scientists have discovered many images of butterflies in ancient Egyptian tomb scenes and other artifacts dating from the predynastic period (circa 3000 BC) until the end of the pharaonic era (circa 100 BC) (Fig. 12 - Postal stationery of Spain 2013 with fragment of marsh scene and butterflies from the wall of Egyptian tomb in 1410 BC). The ancient Egyptians believed that in the afterword the dead could still hunt birds and see butterflies by the banks of the river Nile.

The African Monarch butterfly with scientific name *Danaus chrysippus* is believed to be one of the first butterflies to be used in art. This species was first depicted in a nature scene on Egyptian Nebamun's tomb wall 3,500 years ago in Luxor - the first recorded butterfly painting (Fig. 13 - Stamp of Maldives 2016 with fragment of the painting in an Egyptian tomb with illustration of the African Monarch butterfly).

Butterflies are amazing in their variety of size, shape, and colour. Their immense diversity, and ability to adapt to virtually any climate, has made them some of the most successful creatures on earth, with habitats ranging from arctic tundra to alpine mountain summits, as well as the warmer tropical rainforests and coastal mangrove swamps. Butterflies are declining seriously in most countries across world, and action is needed urgently at all levels in order to secure their survival.

Fig. 12

Fig. 11

Fig. 13

Vladimir Kachan collect, of 40 years, philatelic materials of the world with butterflies and moths. In continue of 25 years he created *Butterfly* philatelic exhibit, which is unique in the world for *Butterfly* topics. He is ready to help for philatelists in creating of philatelic exhibits on butterflies and moths. His address: Vladimir Kachan, street Kulibina 9-49, Minsk-52, BY-220052, Republic of Belarus.

Au trecut 40 de ani de când l-am cunoscut pe Dumitru Dorin Prunariu în 1981

Alexandru BARTOC,
Președintele Comisiei de Aerofilatelie al FFR

Am avut șansa să-l cunosc pe cosmonautul Dumitru Dorin Prunariu la o manifestare organizată la Casa Centrală a Armatei cu ocazia întoarcerii sale din cosmos. În afara de curiozitatea de a vedea un cosmonaut român mai era și dorința de a obține un autograf. Anii au trecut, m-am întâlnit de foarte multe ori cu Dorin, ocaziile au fost prilejuate de organizarea unor manifestări astrofilatelic pe care le-am inițiat în timp.

Întotdeauna a răspuns cu mult amabilitate. La o astfel de acțiune - de organizare a Muzeului „Hermann Oberth” de la Mediaș, în 1994, am constatat că este adevărată vorba „Un rău poate să aducă și ceva bun”. Era în luna februarie 1994 și amândoi ne-am deplasat la Mediaș pentru a constata starea în care se află organizarea muzeului „Hermann Oberth”. Dar surpriză, din cauza gerului năpraznic, caloriferele hotelului unde eram cazați au înghețat și ni s-a oferit cu foarte multă amabilitate de către un filatelist, o cameră, la el acasă. Dar camera nu fusese încălzită toată iarna. Astfel că era imposibil de dormit și Dorin mi-a derulat tot filmul antrenamentelor de la Baikonur, tot filmul lansării în cosmos, activitățile din cosmos dar fără revenirea pe Terra. De ce ? Mi-a venit ideea să punem și covorul din cameră peste noi și astfel am adormit.

De atunci ne-am mai revăzut de foarte multe ori.

Și cum nimic nu este întâmplător, pe 11 mai 2021 am aflat că la Biblioteca Academiei va avea loc o festivitate ocazionată de aniversarea a 40 de ani de la zborul comun, româno-sovietic: „14-22 mai 1981”. Imediat m-am dus la Biblioteca Academiei ca să aflu mai multe informații despre eveniment.

Totul era pregătit pentru sesiunea de comunicări, inclusiv 8 panouri prezentate de Ambasada Federației Ruse. În afară de comunicările anunțate, nimic românesc.

Cu ajutorul colecționarului tematic Liviu Pintican (posesor al unui documentat exponat filatelic despre Dumitru Prunariu) care realizase 2 plicuri și 2 ștampile ocazionale; a Asociației Filateliștilor din Botoșani (președinte Coriolan Chiricheș și machetator Samuel Pascariu) care realizase un plic și o ștampilă ocazională, am primit documentația necesară pentru a mobila un panou. Domnul Liviu Pintican, care la inițiativa sa, Poșta din Republica Moldova realizase trei mărci personalizate, dedicate aniversării a 40 de ani de la zborul navei cosmice Soiuz 40, mi-a expediat și imaginea acestora (a se vedea imaginile acestora la pag. 14). Astfel, în ziua de 12 mai la vernisajul Expoziției s-a putut prezenta și un panou cu material românesc (foto).

Domnul Valery Kuzmin, Ambasadorul Federației Ruse la București, și-a exprimat aprecierea și mi-a oferit posibilitatea de a participa la Ambasada Rusă din București, unde în ziua de 13 mai 2021 a avut loc o manifestare care marca zborul comun româno-sovietic din 1981.

Dar manifestările au continuat și astfel în ziua de 14 mai, singurul cosmonaut român a fost prezent la radio și televiziune iar sâmbătă 15 mai a vernisat la Muzeul Național Militar o reușită expoziție dedicată aceluiași eveniment. Muzeograful Sorin Turturică a reușit să prezinte într-un mod inspirat întregul material din tezaurul muzeului ce evoca momente din timpul zborului.

Cum zborul a durat din 14 până în 22 mai, în fiecare zi, în această perioadă, au avut loc acțiuni la Președinție, Ministerul Afacerilor Externe, Primăria Orașului Brașov, Universitatea de Vest Timișoara, finalizându-se pe 22 mai la Casa Lipatti din București.

Dacă în alți ani Filatelia Românească marca acest eveniment prin expoziții deosebite, acum nu avem ce menționa. Oare de ce ?

Noroc că Poșta română a pus în circulație o emisiune consacrată lui Iuri Gagarin și Dumitru Dorin Prunariu (a se vedea coperta 1 și pag. 21).

Fundația Culturală BARTOC, 15 ani de la fondare

Fundația Culturală BARTOC a marcat 15 ani de la fondare prin realizarea unei obliterated ocazionale (în ilustrație: logo-ul fundației și o floare de colț) datată: 18 MARTIE 2021 - 014880 BUCUREȘTI 63. Cu aceasta s-a obliterated întregul poștal dedicat lui Traian Vuia (cod 013/2021) pentru care documentarea foto s-a realizat de Fundația Culturală BARTOC.

ing. Coriolan CHIRICHEȘ

Dumitru Dorin Prunariu omagiat la Botoșani, Mediaș și în Republica Moldova

40 de ani de la zborul primului român în cosmos Dumitru Dorin Prunariu, cetățean de onoare al municipiului Mediaș a fost marcată prin realizarea două plicuri ocazionale, pe care le prezentăm mai sus.

De asemenea, la inițiativa mea, Poșta din Re-

publica Moldova a realizat trei mărci poștale personalizate dedicate aniversării a 40 de ani de la zborul navei cosmice SOYUZ 40 (machetator: Vitalie Parfentie), pe care le prezentăm mai sus.

Liviu PINTICAN - JUGA, l_pintican@yahoo.ro

urmare de pe coperta 1

În prezent, totalul este de 580 de oameni din 38 de țări.

Anul acesta, cu prilejul aniversării a 40 de ani de la zborul primului român în cosmos, Asociația Filateliștilor Botoșani a realizat cu ajutorul mărcilor poștale emise de Romfilatelia la data 14 mai a.c., o serie de materiale filatelice de excepție - machetator Samuel Pascariu (ilustrate maxime, plicuri ocazionale - inclusiv un plic personalizat tipărit de C.N. Poșta Română prin serviciul My Letter), reprezentând un omagiu singurului român care a zburat vreodată în cosmos.

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

nr. 7(63) / aprilie - iunie 2021

p. 14

Nu pot uita ziua de 14 mai 1981

40 de ani de la zborul primului și singurului român în cosmos Dumitru Dorin Prunariu

L.I. Popov & D.D. Prunariu

15 ani de la prima am-5 ani de la zborul întâiului preniță poștală românească cosmonaut român - 22 MAI 1986 BUCUREȘTI 27, transportată cu poșta cosmică (Saliut 6 - autograf D.D. Prunariu, (machetator R. Matia) Soius T4), 22.05.1996 70750 BUCUREȘTI 45, autograf D.D. Prunariu, (machetator dnd)

10 ani de la studiul cosmic MIOCARD SALIUT 6 - 17 mai 1991 70750 BUCUREȘTI 45, (machetator Dan Țăran)

30 de ani de la primul zbor în cosmos al unui român D.D. Prunariu, 14.05.2011 014700 BUCUREȘTI 1, autografe: L.I. Popov și D.D. Prunariu (machetator dr. Ioan Daniluc)

Plic special realizat de AFB dedicat „30 de ani de la primul zbor în cosmos al unui român D.D. Prunariu”, 14.05.2011 014880 BUCUREȘTI 63, autograf D.D. Prunariu

Întreg poștal cod 007/2016 dedicat aniversării a 35 de ani de primul român în spațiu (machetator Alec Bartos)

Pagină realizată de Dan N. DOBRESCU

nr. 7(63) / aprilie - iunie 2021

Cei interesați pot consulta: László Kállai - Primul și singurul cosmonaut român. philatelica.ro, I, 4, 2009, 20-21; Evenimente cosmonautice - aniversări 2011, catalog <http://philatelica.ro/catalog-ev2011.pdf>; precum și următoarele materiale avându-mă ca autor: Saliut 6 orbital complex, astrophilatic catalog, Romfilatelia Publishing House 2006, 128 pages; Zborul stației orbitale Saliut 6, Filatelia, LI(541), 2001, 6-9 & cop. 2; Cosmic mail on board Saliut 6, one frame exhibit, web site address, http://philatelica.ro/04_13.html; Contrafaceri în filatelia modernă, în „Contribuții la evocarea unor evenimente 1985 - 2008”, AXA, 2008, 148-155 (http://philatelica.ro/carte_rlz.pdf)

Controversy over postal transit through Tuchel camp

November 1917 - July 1918

Călin MARINESCU, eng

The transit of prisoners of war correspondence during 1916-1918, between the different areas in Romania and the camps where they were located is a problem that interests a limited number of philatelists. However, for those interested in it is a very important issue, which reveals the routes on which the mail was transported and justifies the various stamps applied to the references.

Of all the categories of correspondence, the most disputed was the one transited through the Tuchel camp, attested by the stamps of this camp applied on correspondence, but for which no German postal and censorship instructions were known.

A simplistic and erroneous statement about postal transit through the Tuchel camp

In 2019, a very valuable book was published, about the correspondence of prisoners of war from 1916-1918 in connection with Romania¹⁾, by Dr. Dan Simion Grecu, hereinafter referred to as "Book". This book is in fact the first volume dedicated exclusively to such correspondence. In addition to the large amount of information and illustrations that were included in the book, on page 410 the author tries to combat the theory of the importance of the transit of postal correspondence through the Tuchel camp exposed in a previous paper²⁾ and makes the following statement *"... censorship of correspondence was always done in the base camp, even if the prisoner was seconded to work many hundreds of miles away!"*

In a later paper³⁾, hereinafter referred to as "Paper2020", published in the first part of 2020, Dr. Dan Simion Grecu reiterated the previous statement, reinforcing it: *"An important German regulation must be kept in mind, whereby the censorship of correspondence in these situations was compulsory in the base camp, where the prisoner was registered, and not in the places where he was seconded (sub-camps, work detachments, etc.) even if they were at a great distance".*

The first documentation on postal transit through the Tuchel camp

In the paper from 2013²⁾, hereinafter referred to as "Paper2013", the first and only documentary attestation discovered so far regarding the transit of correspondence between Bucharest and Tuchel in the years 1917-1918⁴⁾ was published). Of course, this was the official correspondence of the Romanian Prisoners' Assistance Committee in Geneva, but the role of the "Postal Censorship Service in the Tuchel Camp" in 1917 is emphasized for the first time:

"1. Correspondence had to be sent from one place to another by the postal censorship service nr. 7(63) / aprilie - iunie 2021

in the Tuchel camp in West Prussia; ...

3. The aid remittances made even to the Romanian prisoners interned in Romania, will be sent to the destination through the Tuchel camp; "

Even if the explicit instructions were not found, one can see the special role that the Postal Censorship Service in the Tuchel camp had for the correspondence of the Romanian prisoners and not only.

Items circulated through Tuchel camp, the newly discovered

In "Paper2013" in Table no. 7 were presented the characteristics of five postal cards circulated between Romanian prisoners of war and their families in the Occupied Territory of Romania and vice versa.

The characteristics of another five postal cards and an envelope, belonging to the collection of Mr. Gerard Herman, whom I also thank in this way, are presented in Table no. 8. The number of the table and the numbers of the figures were put in continuation of those in "Paper2013", for an easier follow-up for those who study the subject.

All the pieces in Fig. 8 ... Fig. 12 were certainly transited through occupied Bucharest, where the postmark "Kriegsgefangenensendung" (sending prisoners of war) was applied on them.

The postal card from position 11 is an interesting piece of postal history during the German occupation of 1917-1918 and will be reproduced later. For the time being, it can be said that it was sent at the end of 1917 from the city of Piatra Neamț. A civilian sent to a pharmacist from Târgoviște, another civilian, a postal item that passed through the Tuchel camp. This is an early correspondence between the Unoccupied Territory and the German area of occupation, occasionally circulated by a bilateral convention for the exchange of correspondence⁵⁾. Cancellations used: "BIUROUL DE CENSURA MILITARA / PIATRA N. / 24 DEC 917", cancellation of censor 4 from Piatra Neamț, postmark of Tuchel camp, postmark "FA", "Besetztes Gebiet" cancellation and arrival postmark "TARGOVISTE / 18 FEB 918". The "Kriegsgefangenensendung" postmark is missing and implicitly it is obvious that it is not a

¹⁾ Dr. Dan Simion Grecu, *Correspondența poștală a prizonierilor de război și internaților civili, 1914-1921*, Vol. I, Deva, 2019

²⁾ Ing. Călin Marinescu, *Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, 1917-1919*, philatelica.ro, nr. 2(25)/2013

³⁾ Dr. Dan Simion Grecu, *Correspondența prizonierilor de război, intermediată (?) de lagărul german Tuchel, 1917-1918 (I) și (II)*, philatelica.ro, nr. 2(58) / ianuarie - martie 2020, 3(59) / aprilie-iunie 2020

⁴⁾ Le Comité d'Assistance aux Prisonniers Roumains, Genève, 1919(?)

⁵⁾ Ing. Călin Marinescu, *Aspecte privind activitatea Serviciului poștal în Teritoriul Ocupat al României 1917-1918*, Studii filatelice Brașovene, nr. 1(42)/2017

Table no.8 - Correspondence of prisoners of war transited through the Tuchel camp

Art. no.	Correspondence sent from:	Correspondence addressed to:	Correspondence circulation period	Obs.
6.	Civilians from Romania - Occupied Territory	Romania Camp - Occupied Territory	Feb. - March 1918	Fig.8
7.	Lamsdorf camp Germany	Civilians from Romania - Free Territory	June - July. 1918	Fig. 9 Fig. 9b
8.	Civilians from Romania - Occupied Territory	Romania Camp - Occupied Territory	25 Nov. 1917 - ...	Fig. 10
9.	Austrian Plan camp (Boemia)	Civilians from Romania - Occupied Territory	?	Fig. 11
10.	Prisoner of the K. u. K. military unit in Romania - Occupied Territory	Civilians from Romania - Occupied Territory	July - ... 1917	Fig. 12
11.	Civilians from Romania - Free Territory	Civilians from Romania - Occupied Territory	Dec. 1917 - Feb. 1918	

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 9b

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

reference to prisoners of war or a military man.

Arguments that prove that the statement from 2019 is wrong

Given the small number of interested philatelists, I proposed to Dr. D. Grecu an extended meeting, such as "round table", where the arguments of those interested would be presented, and the result will be published in a later volume of Mr. D. Grecu. Instead of the meeting I was still hoping for and de-

spite those who asked me to take a written attitude regarding the statements made by Mr. D. Grecu, he published "Paper2020". The peculiarity of this paper is that in the first part the author perseveringly continues his statements regarding the correspondence transited through the Tuchel camp, and in the second part of the paper he begins to realize that the Tuchel camp had a special significance for the correspondence of Romanian prisoners, and a

significance for which he did not find an explanation.

For the postal correspondence transited through the Tuchel camp between **November 1917 and June 1918**, the following arguments were found which prove that the reason for the postal transit through the Tuchel camp is different from the one stated by Mr. Dr. Dan Simion Grecu.

A) Postal arguments

1. The postal correspondence of the prisoners of war from Austrian camps to civilians from the Occupied Territory (ex. Plan Camp - Fig. 11) was transited through the Tuchel camp. A prisoner writing from an Austrian camp could not be detached from the Tuchel camp.

2. The postal correspondence of the prisoners of war from German camps to civilians from the Free Territory was transited through the Tuchel camp (ex. Lamsdorf camp - Fig. 9, Fig. 9b). A prisoner writing from the German Lamsdorf camp to the Free Territory could not be detached from the Tuchel camp.

3. The postal correspondence of the prisoners of war seconded to the Austro-Hungarian military units from the Occupied Territory to the civilians from the Occupied Territory was transited through the Tuchel camp (ex. K.u.K. Staffel no.751- Fig. 12). A prisoner writing from an Austro-Hungarian unit could not be detached from the Tuchel camp.

4. The postal correspondence of the prisoners of war from Hungarian camps to civilians from the Free Territory was transited through the Tuchel camp (eg Sopronnyek camp - "Book" Fig. C28.08). A prisoner writing from a Hungarian camp to the Free Territory could not be detached from the Tuchel camp.

5. Not only the postal correspondence of the prisoners of war from the Occupied Territory was transited through the Tuchel camp, but also the correspondence of the civilians! The postal card presented in Table No. 8 at item 11 and described separately clearly proves that they were not detached prisoners of war, but merely civilians. Civilians could not be detached, like prisoners of war at Tuchel camp.

B) Logical arguments

1. If the statement were true, correspondence of Romanian prisoners of war seconded to the Occupied Territory from camps other than Tuchel in Germany transited to the "base camp" should have been reported. To date, no such correspondence has been reported because it did not exist (according to the German communiqué of early November 1917). The only postal card known with the stamp of the Lamsdorf camp ("Book" Fig. 31.28), with a transit appearance, can have several other explanations.

2. The two examples of records of the prisoners Moraru Filip and Băluță Petre from "Paper2020" Fig. 1 and Fig. 2 cannot be taken into account being contradictory: in file PR18944 of December 11th 1917 they are listed as alive, and in file PR19008 of

are listed as deceased as of October 6th 1917.

3. If for some Romanian prisoners in the German lists the detachments in Alsace and Lorraine from the Tuchel camp were mentioned, and the detachments in the Occupied Territory were never mentioned, it means that there was a certain reason, a reason that has not been deciphered yet. One cause could be the communiqué presented in point C), but it can be seen in this case that for the Romanian prisoners of war belonging to the German army specific orders and instructions were applied, not only the general ones applicable for all prisoners of war.

C) Documentary argument

As shown in a previous paper⁶⁾, at the beginning of November 1917 the following communiqué of the German Post Administration regarding prisoners of war was brought to the attention of the Romanian public⁷⁾:

"Postal shipments to prisoners seconded from camps in Germany must include only the main camp (originally, Stammlager). Prisoners are now suspended before notifying relatives or other people from whom they expect mail shipments of such travel. At the request of the competent military authorities, the border postal services are advised that all shipments to prisoners, whose address as a destination is given a secondary or works camp and not the original camp, be sent back. References to prisoners in hospitals are not affected by this provision. Shipments without giving any place of destination may be allowed."

According to this German communiqué, from November 1917, any correspondence addressed to a prisoner of war had to have as address "only the main camp", where he was registered. So any prisoner of war registered in the Tuchel camp could receive postal correspondence only, attention!, if the address of the Tuchel camp was written on the correspondence, no matter in which part of the world this prisoner was seconded. If another location was mentioned in the address, for example another camp in Romania, the correspondence was sent back to the sender!

Unfortunately, the paper in question was not included in the philatelic (selective) bibliography of the volume, probably being considered unimportant.

The postal arguments, the logical ones, as well as the documentary ones, prove that: **the transit of the correspondence through the Tuchel camp had nothing to do with the detachment of the Romanian prisoners of war from the Tuchel camp in labor detachments from the Occupied Territory of Romania.**

⁶⁾ Ing. Călin Marinescu, *Activitatea Societății Naționale de Cruce Roșie a României 1917-1918*, philatelica.ro, nr.4(33)/2014

⁷⁾ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, nr.10/5 noe.1917, pag.3

Conclusions

From the analysis of the pieces presented in this paper, as well as those communicated so far in the philatelic literature, the following common aspects can be centralized:

- the correspondence sent / received to / from the Romanian prisoners of war in the Tuchel camp and their families from the Occupied and the Free Territory are not the object of these conclusions;
- both the correspondence of the Romanian prisoners of war and the correspondence of some Romanian civilians, who had no connection with the prisoners of war, were transited at the Tuchel camp;
- the correspondence of some civilians from the Occupied Territory destined for some Romanian prisoners of war in camps from the Occupied Territory was transited at the Tuchel camp, during the period when addressing the prisoners' detachment location was stopped, only the address of the main camp (the base) being permitted;
- the correspondence of the Romanian prisoners of war in the Occupied Territory was transited at the Tuchel camp, as well as the correspondence of some Romanian prisoners of war in the camps from Germany and Austria, after their arrival in Bucharest;
- the correspondence of civilians from the Occupied Territory addressed to Romanian prisoners of war in the Occupied Territory was also transited through the Tuchel camp;
- the correspondence of the prisoners of war destined for the Free Territory, which accidentally arrived in Bucharest, was also transited through the Tuchel camp;
- all the pieces of correspondence transited at the Tuchel camp previously passed through the German Postal Censorship Service in Bucharest;
- not all the correspondence circulated between the Romanian prisoners of war from the Occupied Territory and civilians from this territory (generally their families) and vice versa was transited through the Tuchel camp.

In view of these common issues, as well as the Ordinance of December 1916, which stipulated that „any communication between civilians and prisoners, especially the transmission of news, is strictly prohibited”, the following statement can be made regarding the transit of correspondence through the Tuchel camp:

If the civilians from the Occupied Territory received correspondence from the Romanian prisoners of war starting with April 21st 1917⁸⁾, only in August 1917 the German Military Administration allowed the sending of correspondence by civilians in the Occupied Territory to the Romanian prisoners of war, including to those in the

⁸⁾ Ing. Călin Marinescu, *Istoricul Poștei Militare Române*, București, 2001, pag. 374, 384

Occupied Territory. All this correspondence was transited to the Inspectorate of Prisoner Camps and the Postal Censorship Service in Bucharest, where based on instructions not yet discovered, part of this correspondence was sent for new censorship to the Censorship Service at Tuchel Camp. Also at the Postal Censorship Service in Bucharest was analyzed / censored the correspondence that arrived illegally (catapulted over the front lines, etc ...) or legally (received in the first period of opening the postal circulation between the two Occupied-Unoccupied territories of Romania) in the Occupied Territory, as well as the one that accidentally arrived in the Occupied Territory (wrong postal manipulations, etc.), which was also sent for a new censorship also to the Censorship Service at the Tuchel camp. In short, the transit of postal correspondence to the Tuchel camp was intended to be re-censored.

The role of the Tuchel camp with its Censorship Service must have been much more important. Even at the end of the “*Paper2020*” Mr. Dan Simion Grecu, MD acknowledges that the role of the Tuchel camp regarding the correspondence of Romanian prisoners of war must have been greater: „*In the case of (some of) those circulated exclusively in occupied Romania, there is the possibility of a third situation, which is why the chapter on them remains open*”.

The idea of the role of the Tuchel camp as a „transit and information center for Romanian prisoners” did not appear without a real basis. In “*Paper2013*” in Fig. 2 is presented a postal card addressed to the soldier Plop Nicolae from the 10th Putna Regiment, the 9th Company in the „*Prisoners' Camp / In Germany*”, ie without the name of the camp where the prisoner was. This postal card arrived in Germany has the censorship stamp of the Tuchel camp applied and no sign that it has passed through Berlin! If it had been processed in Berlin, shouldn't it had received any mention?

Searching for information about the prisoner soldier Plop Nicolae in the ICRC prisoner lists (<https://grandeguerre.icrc.org/>) four files with the name „*Plop Nicolae, 10th Infantry Regiment, 9th Company*” have been identified. Table no. 9 presents centrally the information from the four sheets. There were probably two prisoners with the same name, but there were no other records for either of them after May 1917. Without having much confidence in the accuracy of the data from the ICRC, as shown above, especially since on the list of March 3rd 1917, the same prisoner Plop Nicolae passed twice, at positions 472 and 515, we can not help but ask the question what was the postal card from Fig. 2 look for at the Tuchel camp?

Să învățăm aerofilatelie

Prezentăm alăturat o serie de piese dedicate primului zbor aeropoștal internațional BUCUREȘTI - BUZĂU - FOCȘANI - VASLUI - IAȘI - CHIȘINĂU cu motodeltaplanul YR 5017 (Mihai Chiroiu). În acest scop s-au folosit cărți poștale dedicate „Muzeului Aviație Române” și puse în circulație în mai 1991 (cod 063/91 ... 065/91, 067/91, 069/91). La data efectuării zborului - 26.11. - 01.12.1991 - se modificase tariful poștal de la 2 LEI la 6 LEI, drept care aceste cărți poștale au fost supratipărite cu ștampila „PREȚ DE VINZARE / INCLUSIV PRESTAȚIA / ... 6 LEI”*. Pieseile au fost expediate de A.F. București la Aeroclubul „MOLDOVA” Chișinău. (ing. Em. SĂVOIU)

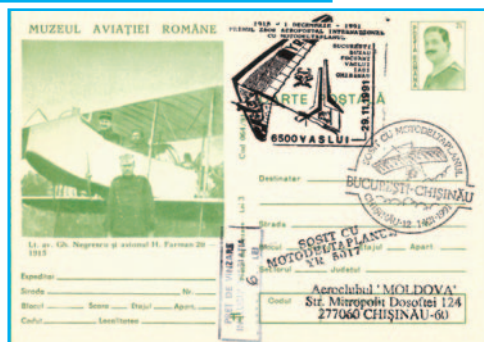
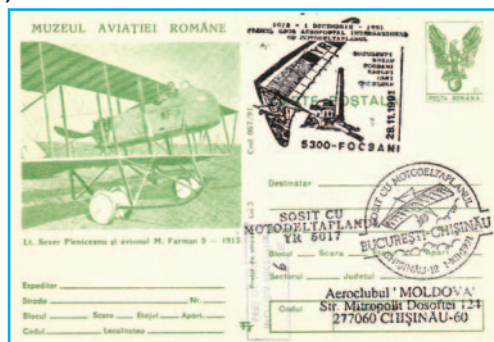
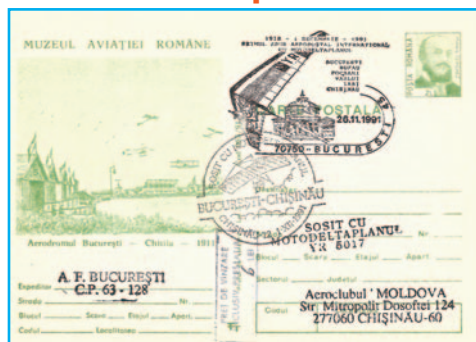

Table no. 9

ICRC File No.	Date of list making	Position in list	Name and Surname	Location when the list was made	Transferred from ...	Born location and date
PR3132	17.02.1917	448	Plop Nicolae	Lazaret 4 Rastatt	Lazaret Saarburg	Bâlca, Putna
PR3754	03.03.1917	472	Plop Nicolae	Lazaret Zabern	-	Bâlca
PR3757	03.03.1917	515	Plop Nicolae	Lazaret 1 Strassbourg	Lazaret Zabern	Bâlca
PR10306	19.05.1917	11	Plop Nikolai Konstantin*	Mannheim Camp	Heuberg Camp	Borschane*, Putna 6.1.1894

* Names written phonetically in German (they were in fact: Nicolae, Constantin. Borșani)

It is good and easy when we use foreign sources of documentation, from the internet or from specialized works published in other countries, but only at home, in Romania we will find, if we have time and perseverance to search, answers to all questions about the Romanian postal history.

I believe that through these lines it has been

clearly demonstrated and documented that the Tuchel stamps applied to correspondence in relation to the Occupied Territory shows a transit re-censorship of these correspondences by camp Tuchel, and not a correspondence of prisoners of war seconded from the camp, and I believe this problem closed from my point of view.

Să ne aducem aminte - 12 aprilie 1961

60 de ani de la zborul primului om în cosmos - I. A. Gagarin (1934 - 1968)

Pentru a marca acest eveniment, la data de 9 aprilie 2021, a fost lansată la ora 07:42:41 UTC, de la Cosmodromul Baikonur nava SOIUZ MS-18 „I. A. Gagarin”, având la bord pe Oleg Novitsky (Roskosmos) Piotr Dubrov (Roskosmos) și Mark Vande Hei (NASA), care s-a cuplat în aceeași zi, la ora 11:05:07 UTC, la poarta rusească a Stației Spațiale Internaționale (ISS).

De menționat că este greșită utilizarea denumirii **VOSTOK 1** pentru nava cosmică cu care s-a efectuat acest zbor. Florin Patapie - Raicu a demonstrat acest fapt pe baza documentelor aflate în arhivele fostei URSS.

I.A. Gagarin, în 1967, a început pregătirea pentru primul zbor cu nava SOIUZ, fiind dublura cosmonautului V.V. Komarov. Zborul SOIUZ 1 (23 aprilie - 24 aprilie 1967, durată: o zi, 2 ore, 47 minute și 52 secunde) s-a încheiat cu moartea cosmonautului V.V. Komarov. Urmare a acestei întâmplări, zborurile umane au fost întrerupte până la data de 26 octombrie 1968 când a fost lansată nava cosmică SOIUZ 3.

Dan N. DOBRESCU

Orbita zborului BOCTOK
(EAST, Răsăritul)

Republica Moldova.
Ștampilă poștală specială
Machetator - Maria Maximenco

Carte poștală, fără marcă fixă, dedicată expediției ISS-65
cu nava cosmică Soiuz MS-18 „I. A. Gagarin”

Astrofilatelie. Obliterare HOUSTON 9 APR 2021,
Centrul de control al misiunilor ISS, dedicată zborului
Soyuz MS-18 „I. A. Gagarin”

J. Doran și P. Bizony în cartea *Starman, the truth behind the legend of Yuri Gagarin*, arată că *US National Security* a interceptat ultimele conversații purtate de Vladimir Komarov (*Soyuz I*) cu centrul de control al zborului. V. Komarov era conștient că nu va scăpa cu viață din acea

misiune, dar nu a refuzat să execute misiunea datorită marii sale prietenii cu Iuri Gagarin. Dacă eu nu voi face acest zbor, ei vor trimite în locul meu un alt pilot, iar acest pilot este Iuri, iar el va muri în locul meu, îi spusese Komarov unui agent KGB.

Nota redacției. Cei interesați pot consulta:

Raportul lui I.A. Gagarin scris în orașul Kuibîșev la data de 13 aprilie 1961

Dan N. Dobrescu - Astrofilatelie. Primul om pe orbită în jurul Pământului, *Romfilatelia XXI*, I, 2, octombrie 2006, 32-34

Aurel Diaconu - Primul om în cosmos Iuri A. Gagarin / The first man in space Yuri A. Gagarin,

philatelica.ro, III, 2/2011, 4-13

Florin Patapie - Raicu - Errare humanum est, perseverare ... philatelicum! De ce **VOSTOK** și **NU VOSTOK 1**?, *philatelica.ro*, III, 3(14)/2011, 28-29

Ion Radu Dobrescu - Start April 12, 1961 06:07 GMT, one frame exhibit, web site address http://www.philatelica.ro/04_15.html

Sunt întreguri poștale ?

Pe site-ul *Comisiei de întreguri poștale* a FIP ¹⁾ (<http://www.postalstationery.org>) este dată următoarea definiție pentru întreguri poștale: **Întregurile poștale** cuprind efecte poștale care poartă o marcă poștală preimprimată autorizată oficial sau un dispozitiv sau o inscripționare care indică faptul că a fost plătită o taxă specifică de expediție sau pentru servicii conexe.

Ca atare în Fig. 1 ... Fig. 3 sunt ilustrate o serie de întreguri poștale, des întâlnite în ultima vreme, care sunt colecționabile, pot fi catalogate și pot fi prezentate în exponate de întreguri poștale, filatelie tematică sau istorie poștală.

Nu același lucru se poate spune despre piesa din Fig. 4 ²⁾, care **nu** este un întreg poștal, chiar dacă aceasta are reclama aprobată de Direcția Generală P.T.T., dar nu conține nici un înscris care să ateste că a fost plătită o taxă specifică. Dovadă este că este că pentru a fi expediată a fost francată cu o marcă poștală adezivă.

Un caz similar o reprezintă piesa din Fig. 5 ³⁾, având ca destinatar pe Ludvig Dengel - un important filatelist sibian și nu numai.

Dan N. DOBRESCU

¹⁾ **Postal stationery** comprises postal matter which either bears an officially authorized pre-printed stamp or device or inscription indicating that a specific rate of postage or related service has been prepaid.

²⁾ Destinatarul este un cunoscut filatelist din perioada interbelică, un cercetător de prim rang al începuturilor întregurilor poștale românești.

³⁾ Ioan Dejugan, *Ziua mărcii poștale la Sibiu - 75 de ani*, philatelica.ro, VI, 1(30), ianuarie - februarie 2014, p. 34-36.

Fig. 1

Fig. 2

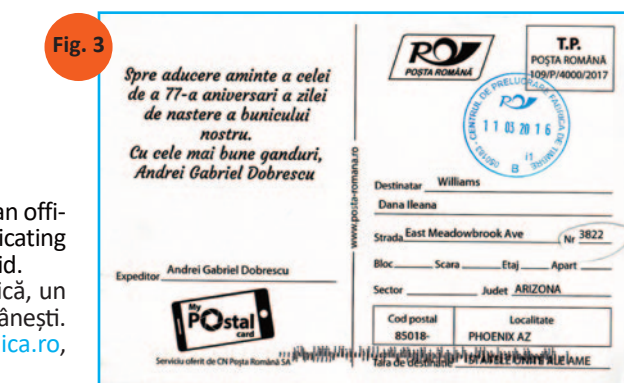

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Revista presei: dr. ing. Marcel ȘAPIRA (1926-2006)

DIN LUMEA COLECȚIONARILOR info - hobby, anul VIII, nr. 1-2021, publicație editată de Sergiu - Marian D. GĂBUREAC. Din sumar: *Personalități ale filateliei românești: Marcel Șapira* (Sergiu - Marian Găbureac). Îți mulțumesc Sergiu pentru acest material care trece în revista opera filatelică a celui ce a fost dr. ing Marcel Șapira - mentorul meu în lumea filatelică, căruia îi datorez pasiunea mea pentru studiul obliterărilor DAGUIN. A debutat în publicistica filatelică, în anul 1974, în revista

Filatelia. A publicat peste 200 de articole, practic toate inedite, în principal, în revistele *Filatelia* și *Romanian Philatelic Studies*. Cei interesați pot consulta: *Remember (4) - Retrospectiva scrierilor filatelice ale lui Marcel Șapira*, philatelica.ro, IV, nr. 4(21) / iulie - august 2012, cop. 4; Marcel Șapira - *Romanian stamps partially printed*, web site address http://www.philatelica.ro/04_19.html; Marcel Șapira - *Romanian curiosities*, web site address http://www.philatelica.ro/04_17.html. (dnd)

In memoriam

Prof. Alexander Sergeevich ILYUSHIN (1943 - 2021)

On April 13, 2021, Prof. A. S. Ilyushin, known among friends as Sasha, honorary president of the Russian Philatelic Federation, professor at Moscow State University, a friend of Romanian philatelists, has passed away.

Born on October 20, 1943 in Kemerovo. Graduated from Moscow State University (Physics Department) in 1967. Professor, Doctor of Physical and Mathematical Sciences. Full member of the Russian Academy of Natural Sciences, published more than 250 papers in domestic and foreign scientific publications and 15 books.

Member of the Supreme Soviet (upper house of parliament) of the USSR from 1972 to 1992.

He has been interested in philately for more than half a century. Member of the jury of FIP (since 1988) and the Philatelists Union of Soviet Union (since 1986). Vice-President of the jury of the World Philatelic Exhibition „Moscow '97” (1997) and President of the jury of the World Philatelic Exhibition „St. Petersburg-2007”.

His exhibits have been awarded *Gold* medals at

world philatelic exhibitions as well:

„Open letters of Russian Empire (1872 - 1875)” (EFIRO 2008), „Stamped envelopes of the Russian Empire 1848-1863” (LONDON 2010).

Expert in philately of the Ministry of Culture of the Russian Federation. Member of the International Association of Philatelic Journalists (AIJP), member of the editorial boards of the philatelic periodicals „Philately” (1992-2005), „Marka” (2001-2005), „International Philatelic Journal” (since 2005). Editor-in-chief of the almanac „Postal items and Postal History” (since 2005) and Editor-in-chief of the yearbook „Collector” (since 1992). Author of the catalog „Whole things of the Russian Empire 1845-1917” and more than 300 papers in domestic and foreign philatelic periodicals.

He also signed the *Roll of Distinguished Philatelists* (2013), the first philatelist from Russia to do so.

May God bless him in peace in His eternity!

Prof. A.S. Ilyushin at the World Stamp Exhibition Saint Petersburg 2007 (president of the jury)

Prof. A.S. Ilyushin at the World Stamp Exhibition INDIPEX 2011 (Francisc Ambrus photo archive)

ing. Ion TRĂISTARU (26 martie 1937 - 17 martie 2021)

A obținut diploma de inginer constructor în 1959 prin absolvirea Institutului de Construcții din București și a avut o frumoasă carieră profesională. A beneficiat de un stagiu de specializare în SUA prin anii '70 și a fost foarte mulți ani șeful Secției de Drumuri Craiova din cadrul Direcției Regionale de Drumuri Craiova. A început să colecționeze mărci poștale în perioada studenției. În anii '60 a devenit membru al Filialei AFR Oltenia și și-a câștigat respectul și admirația filateliștilor craioveni prin comportament și cunoștințele filatelice. Școala filatelică craioveană și-a pus amprenta asupra colecționarului Ion Trăistaru. A participat la numeroase expoziții filatelice în țară și străinătate și a obținut numeroase premii. A fost mereu preocupat de comple-

tarea colecției de bază „România după catalog”. Foarte apreciate au fost și colecțiile de studiu a emisiunii „Spic de grâu” și „Poșta militară” pe care le-a expus la mai multe expoziții. În viața privată s-a bucurat de o familie frumoasă și a fost înconjurat de prieteni adevărați. A fost un soț și un tată responsabil. Moartea sa lasă în inima soției și a celor doi copii un gol ireparabil. Va rămâne în memoria celor care l-au cunoscut ca o figură luminoasă, un om bun, jovial, modest, inteligent, cu o minte mereu iscoditoare, cu un umor fin, uneori acid, cu principii ferme. Dumnezeu să-l odihnească și să-i binecuvânteze calea printre îngeri!

Cristian SCĂICEANU

In memoriam

Nicolae DABIJA (15 iulie 1948 - 12 martie 2021)

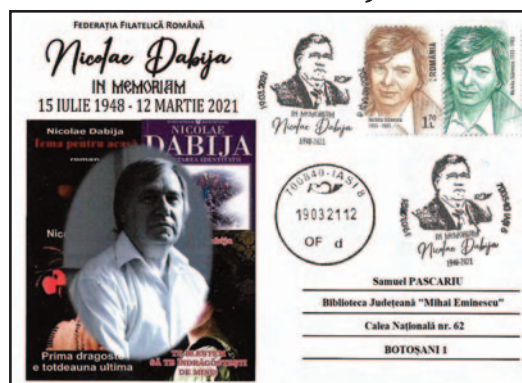
Unul dintre cei mai prolifici oameni de cultură basarabeni, academicianul Nicolae Dabija, s-a născut în data de 15 iulie 1948 în Codreni, raionul Cimișlia din Republica Moldova.

Acesta a fost înscris la Facultatea de Jurnalistică a Universității de Stat din Republica Moldova dar a fost exmatriculat în anul al III-lea pentru „activitate proromânească și antisovietică”. Reînmatriculat în anul 1970 la Facultatea de Litere, o termină în anul 1972.

În calitate de redactor al ziarului „Literatura și Arta” editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, Nicolae Dabija a avut un rol important în lupta pentru salvarea națională din Republica Moldova de la sfârșitul anilor '80. În perioada de glorie, săptămânalul „Literatura și Arta” depășea tirajul de 260.000 de exemplare.

A îndeplinit numeroase funcții culturale dar și politice, fiind membru al Grupului de Inițiativă de creare a Frontului Popular din Moldova și membru al Sfatului Frontului Popular.

În perioada 1989-1991 a fost deputat în Sovietul Suprem al RSS Moldovenești. Continuă să fie deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în anii 1990-1994 și 1998-2001. Lucrările sale de o însemnătate culturală remarcabilă au depășit tiraje de 200.000 de exemplare, cele mai cunoscute fiind lucrările sale de beletristică „Temă pentru

acasă”, „Te blestem să te îndrăgostești de mine”. A fost decorat cu numeroase distincții dintre care amintim: Ordinul Republicii (23 august 1996), Ordinul național „Pentru Merit”, Ordinul național „Steaua României”, Ordinul de Onoare.

La data de 12 martie 2021, în urma infecției cu virusul Sars-Cov 2, academicianul Nicolae Dabija a decedat la Spitalul de Medicină de Urgență din Chișinău, lăsând în urmă o bogată comoară literară. În memoria lui, Federația Filatelică Română a lansat în circuitul poștal o ștampilă ocazională comemorativă, care s-a aflat la oficiul poștal IASI 8 în data de 19 martie 2021. S-a realizat un plic ocazional, editat în tiraj limitat de 15 exemplare, care a fost oferit unor personalități de cultură și colecționari din țară.

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

O trimitere poștală francată cu marca GRATUIT din 1933

urmare de la pag. 9

aviatiei. În schimb, fapt nementionat până acum în cataloage, volumul a fost expediat gratuit recomandat. Anularea mărcilor s-a făcut cu ștampila mecanică „75 ANI DE LA INTRODUCEREA PRIMULUI TIMBRU POȘTAL ROMÂNESC 1858-1933. BUCUREȘTI 2 RECOMANDATE 30 XII 1933.”. Plicul a fost înregistrat ca trimitere recomandată prin aplicarea ștampilei R-BUCUREȘTI - GRIVIȚA No. ... și numărul 288 completat de mână.

Plicul (expediat pe adresa: dr. Ioan Codrea, strada Horia nr. 8, Arad) a ajuns la destinație pe 1 ianuarie 1934 (Poșta lucra în prima zi a anului!). Destinatarul

nu locuia la adresa menționată, fiind declarat de factorul Erdey G. „necunoscut” și plicul a fost înapoiat trimițătorului, fapt menționat și de însemnarea „Retur București”. La București trimiterea ajunge pe 4 ianuarie ora 16 și în aceeași zi este transmisă oficiului BUCUREȘTI 3 de care aparținea adresa din strada Lascăr Catargi, conform Constantin Calapod, *Nomenclatura străzilor din București cu indicarea sectoarelor poștale de care depind pentru distribuirea corespondențelor*, Editura Socec, 1928.

Desigur că publicarea altor plicuri similare va contribui la mai buna cunoaștere a utilizării poștale a acestui timbru.

OLTENIA Studii. Documente. Culegeri, Seria a IV-a, nr. 8, 2020, SITECH, Craiova, publicație a Arhivelor Naționale - Serviciul Județean Dolj și Asociației Arhiviștilor și prietenilor arhivelor „C.D.

Fortunescu”. Din sumar: *Oamenii cetății Craiova: Învățătorul Valentin Berezovschi (1927-2019)* - Bogdan Emanuel Răduț, emy_radut@yahoo.com (dnd)

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.
► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.
► Manuscrisele spre publicare se transmit la: coriolan2006@yahoo.com sau computerstamps@yahoo.ro

ISSN 2065-6009

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHES
Tehnoredactare: Dan N. DOBRESU
Cap limpede: Coriolan CHIRICHES
Traduceri: Gilda ROȘCA, Dan N. DOBRESU
Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Întreguri poștale judiciare 1965 - 1966

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
Tribunalul Focșani
Dosar nr. 3059/1965

CITAȚIE

Destinator: Florica și Ștefan
Strada: nr. _____
Blocul: nr. _____ etajul: _____ apartamentul: _____
Localitatea: Com. Jariștea - Jariștea - _____
Raionul: Focșani - Regiunea: Galați - _____

Oficiul poștal: _____

R. nr. 116

Dosar nr. 3059/1965
cu termen la 28 Septembrie 1965

DOVADĂ

Tribunalul: Tribunalul Focșani al Județului Ialomița
Strada: Str. Căminarilor nr. 5
Localitatea: Focșani - Regiunea: Galați

Oficiul poștal: _____

Dovada se înregistrează organului emitent până la _____

R. nr. 116

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
Tribunalul Focșani al Județului Ialomița
Dosar nr. 3059/1965

CITAȚIE Nr. 3059/1965 din 10 Septembrie 1965

Destinator: Florica și Ștefan
Strada: nr. _____
Blocul: nr. _____ etajul: _____ apartamentul: _____
Localitatea: Com. Jariștea - Jariștea - _____
Raionul: Focșani - Regiunea: Galați - _____

Oficiul poștal: _____

R. nr. 116

Dosar nr. 3059/1965
cu termen la 28 Septembrie 1965

DOVADĂ DE ÎNDEPLINIREA PROCEDURII

Actului: luna _____ anul _____

Subsemnatul, agent procedurii _____ nr. 3059/1965, emis de Tribunalul Focșani, având de încredințat termen la 28/9/65, am depus în instanță următoarele acte:

1. Pe ușa principală a locuinței
2. Pe ușa principală a imobilului deosebit:

a) Persoanele indicate pentru predare sau refuzul primirii actului
b) Nu se găsește nimeni la adresa indicată în momentul venirii agentului
c) Destinatul nu locuiește la adresa indicată
d) Instanța a dispus alțișor.

Semnătura agentului _____

CITAȚIE recomandat. Marcă fixă stema RPR de 2,25 Lei. Dimesiuni: 19,8 x 30,3 cm. Trimisă de la Focșani la Jariștea în septembrie 1965 și returnată deoarece destinatarul nu locuia la adresa indicată.

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
Tribunalul Focșani
Dosar nr. 2534/1966

CITAȚIE

Destinator: Sorica, lui Iulian
Strada: nr. _____
Blocul: nr. _____ etajul: _____ apartamentul: _____
Localitatea: Focșani - Regiunea: Galați - _____

Oficiul poștal: _____

R. nr. 116

Dosar nr. 2534/1966
cu termen la 17 Septembrie 1966

DOVADĂ

Tribunalul: Tribunalul Focșani al Județului Ialomița
Strada: Str. Căminarilor nr. 5
Localitatea: Focșani - Regiunea: Galați

Oficiul poștal: _____

Dovada se înregistrează organului emitent până la _____

R. nr. 116

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
Tribunalul Focșani
Dosar nr. 2534/1966

CITAȚIE Nr. 2534/1966 din 13-10-1966

Destinator: Sorica, lui Iulian
Strada: nr. _____
Blocul: nr. _____ etajul: _____ apartamentul: _____
Localitatea: Focșani - Regiunea: Galați - _____

Oficiul poștal: _____

R. nr. 116

Dosar nr. 2534/1966
cu termen la 17 Septembrie 1966

DOVADĂ DE ÎNDEPLINIREA PROCEDURII

Actului: luna _____ anul _____

Subsemnatul, agent procedurii _____ nr. 2534/1966, emis de Tribunalul Focșani, având de încredințat termen la 17/9/66, am depus în instanță următoarele acte:

1. Pe ușa principală a locuinței
2. Pe ușa principală a imobilului deosebit:

a) Persoanele indicate pentru predare sau refuzul primirii actului
b) Nu se găsește nimeni la adresa indicată în momentul venirii agentului
c) Destinatul nu locuiește la adresa indicată
d) Instanța a dispus alțișor.

Semnătura agentului _____

CITAȚIE recomandat. Marcă fixă stema RPR de 2,25 Lei. Dimesiuni: 19,8 x 29,9 cm. Trimisă loco Focșani (comuna Golești din Focșani) în septembrie 1966 și returnată deoarece adresantul era necunoscut la adresa indicată.

Cartea de pe copertă

Aurel CIOBANU, Constantin Gh. CIOBANU - ISTORICUL CARTOFILIEI BASARABENE. Volumul II. Perioada interbelică. Fascicola I

Catalogul cartofil ilustrat a fost editat de Asociația Filateliștilor, Maximafileștilor și Cartofilștilor din Republica Moldova, cu sprijinul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală în editura **Cartdidact** din Chișinău la sfârșitul anului 2020.

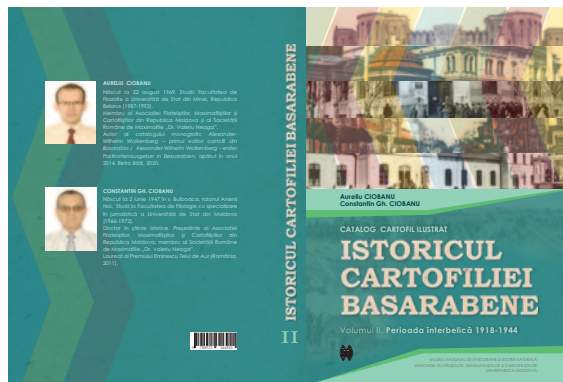
Lucrarea a fost discutată la ședința Consiliului Științific al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, fiind recomandată spre publicare în cadrul programului științific național *Patrimoniul etnografic și natural al Republicii Moldova - salvagardare pentru sporirea coeziunii sociale*.

În cele 212 pagini ale volumului, format 295 x 200 mm, autorii Aurel Ciobanu și Constantin Gh. Ciobanu prezintă un scurt eseu despre dezvoltarea cartofiliei în România, descriu etapa istorică în care au apărut cărțile poștale ilustrate românești în spațiul basarabean, stabilesc zona de utilizare a cărților poștale ilustrate cu tematică basarabeană, lista colecționarilor basarabeni, implicați în mișcarea cartofilă în perioada interbelică, dar și procedeele de realizare și tehnicile poligrafice folosite la editarea cărților poștale ilustrate în acea perioadă, analizează fotografia ca sursă pentru editarea de cărți poștale ilustrate, indică lista fotografiilor din Basarabia, elaborează clasificarea cărților poștale ilustrate.

În anul 2001 Asociația Filateliștilor, Maximafileștilor și Cartofilștilor din Republica Moldova a lansat un proiect propriu - **Programul Național de Revitalizare a Filateliei Primii 10 ani ai secolului XXI - deceniu al demnității noastre**, care prevedea impulsivarea mișcării filatelice din Basarabia, dar și elaborarea și tipărirea mai multor lucrări, care să reflecte diferite aspecte ale procesului colecționistic din spațiul pruto-nistean.

Chiar dacă n-au mai avut susținerea promisă în acel moment din partea Î.S. „Poșta Moldovei”, deoarece în anii care au urmat la conducerea acestei structuri s-au perindat (și continuă să se afle!) persoane care sunt departe de ..., Asociația a reușit să editeze, în colaborare cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, mai multe lucrări de referință în domeniu, și anume:

1. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Marcofilie Moldova 1925-2003**. Chișinău, 2003. 70 p.
2. Ștefan CIOBANU, Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Poșta Moldovei: stampile tarifare de inflație 1991-1993**. Chișinău, 2005. 108 p. ISBN 9975-9717-1-7.
3. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 1. Basarabia. Perioada prefilatelică**. Chișinău, 2005. 96 p. ISBN 9975-908-44-6.
4. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 2. Istoria poștelor 1858-1917**. Chișinău, 2008. 408 p. ISBN 978-9975-80-242-0.
5. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 3. Poșta română în Basarabia**. Chișinău, 2009. 292 p. ISBN 978-9975-80-243-7.

Fascicola 1 a catalogului prezintă informații detaliate despre mai mulți emitenți cartofili, care au editat în acea perioadă cărți poștale ilustrate cu tematică basarabeană. Datele prezentate sunt însoțite de 586 de imagini ale pieselor emise de aceștia. Printre editurile și editorii cartofili enumerați sunt: Librăria „Glasul

Țării”. Librăria Uniunii Clericilor Ortodocși din Basarabia, Librăria „Kniga”, Cromo-zincografia E. Marvan, Editura Societății Naționale „Luceafărul” din Chișinău, Fotogravura „Cartea Rpmânească”, Editura „Educația” din Chișinău, Studio Georges Schleiffer, Librăria „Luceafărul” din Chișinău, Papetăria M. Etlis, Agenția Română Hachette S.A., Foto M. Zingher, E. Ștein, Israil Zemșman, Casa de Comerț „K. Schechter și Fiii”, Frații Cogan, Editura Librăriei „Moria”, Editura Librăriei P. Levtoy din Bălți, Editura Librăriei Cogan din Bolgrad, Fotograf N. Letnic, Editura Librăriei I. Hertovici din Bolgrad, Editura Librăriei I. Anbinder din Cetatea Albă, Editura G. V. Ionașcu, Editura Librăriei H. Carolic, Krafft & Drotleff A.G., Editura Socec & Co. S.A., Editura Elman și Tascar.

Catalogul cartofil ilustrat a fost editat color, într-un tiraj de 300 exemplare.

ISBN 978-9975-3469-5-5.

Constantin Gh. CIOBANU

6. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Mihai Eminescu în filatelia și cartofilia universală. Catalog enciclopedic**. Chișinău, Editura „Știința”, 2010. 120 p. ISBN 978-9975-67-727-1.
7. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 4. Poșta sovietică în R.S.S. Moldovenească. Iulie 1940 - august 1941, iunie 1944 - 1991**. Chișinău, Editura Promarcost, 2012. 400 p. ISBN 978-9975-80-220-8.
8. Aureliu CIOBANU, Constantin Gh. CIOBANU - **Alexander-Wilhelm Wolkenberg – primul editor cartofil din Basarabia. Alexander-Wilhelm Wolkenberg – erster Postkartenausgeber in Bessarabien**. Chișinău, 2014. 100 p. color. ISBN 978-9975-80-814-9.
9. Constantin Gh. CIOBANU, Mihai URSU, Maria GODOROZEA - **Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală în cartofilie și filatelie**. Chișinău, 2014. 96 p. color. ISBN 978-9975-80-839-2.
10. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 5. Poșta Republicii Moldova**. Chișinău, 2015. 352 p. ISBN 978-9975-4157-1-2.
11. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 6. Poșta în Transnistria**. Chișinău, 2016. 176 p. ISBN 656.8(478-24)(091).
12. Aureliu CIOBANU, Constantin Gh. CIOBANU - **Istoricul cartofiliei basarabene. Volumul I. Perioada 1896-1917**. Catalog cartofil ilustrat. Chișinău, 2018. 364 p. ISBN 978-9975-3254-5-5.
13. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Porni Luceafărul... Album cartofil**. Chișinău, „Cartdidact”, 2018. 236 p. ISBN 978-9975-3254-2-4.
14. Aureliu CIOBANU, Constantin Gh. CIOBANU - **Retro Bălți**. Chișinău, „Lexon-Prim”, 2020. 100 p. ISBN 978-9975-147-20-0.
15. Constantin Gh. CIOBANU, Maria GODOROZEA - **Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 7. Istoria mișcării filatelice din Basarabia**. Chișinău, 2020. 368 p. ISBN 978-9975-3412-8-8.